

**საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის
ახალი თაობა – ახალი ინიციატივის
სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის სამართაშორისო
საზოგადოებრივი
საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის
სამართაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს
გამორანდუმი**

ჩვენ, ამ მემორანდუმის ხელმოწერი ორგანიზაციები ვთანხმდებით, რომ საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ 73-ე, 76-ე, 76¹ და 76² მუხლების ქვემოთმოყვანილი ნორმები ჩვენს მიერ განმარტებულია მემორანდუმის ტექსტის შესაბამისად. ამასთან ვთანხმდებით, რომ ადმინისტრაციული და სასამართლო წარმოების დროს ვიხელმძღვანელებთ მემორანდუმში მითითებული განმარტებებით.

1. საარჩევნო კოდექსის 73-ე მუხლის მე-5 პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტი:

„წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის უფლება არა აქვთ:

თ) სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საჯარო მოხელეებს, როდესაც ისინი უშუალოდ ასრულებენ სამსახურებრივ ფუნქციებს“

კომენტარი/განმარტება – სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულების დროდ ჩაითვლება საჯარო მოხელის მხრიდან უშუალოდ სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულება, მათ შორის ანაზღაურებადი დრო. გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც იგი წინასწარ წერილობით ოფიციალურად აცნობებს ზემდგომ თანამდებობის პირს/ადმინისტრაციულ ორგანოს წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის თაობაზე.

2. საარჩევნო კოდექსის 76-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი:

„სახელმწიფო ხელისუფლების და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ, აგრეთვე იმ ორგანიზაციების მიერ, რომლებიც ფინანსდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, დაკავებული შენობების გამოყენება იმ შემთხვევაში, თუ სხვა საარჩევნო სუბიექტებს არა აქვთ იმავე ან ანალოგიური დანიშნულების შენობების იმავე პირობებით გამოყენების შესაძლებლობა:“

კომენტარი/განმარტება - თუ სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ, აგრეთვე იმ ორგანიზაციების მიერ, რომლებიც ფინანსდებიან საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, დაფიქსირდა დაკავებული შენობების გამოყენება ერთი რომელიმე საარჩევნო სუბიექტისათვის საარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის გაწევის მიზნით და სხვა საარჩევნო სუბიექტებს ზემოხსენებული ორგანოებისა და ორგანიზაციებისათვის მიმართვის შემთხვევაში, უარის თქმის, ან უმოქმედობის შედეგად, არ მიეცათ ანალოგიური საშუალება წინასაარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის ჩატარებისათვის - აღნიშნული ჩაითვლება ადმინისტრაციული რესურსის უკანონო გამოყენებად.

ამ ნორმაში მოცემულ - საარჩევნო სუბიექტის შესაბამის მიმართვას, როგორც წესი, წერილობითი პასუხი უნდა გაეცეს მიმართვიდან არაუმეტეს 24 საათისა, რა დროშიც პასუხის გაუცემლობა ჩაითვლება მიმართვაზე უარის თქმად. აღნიშნული წესიდან გამონაკლისი დაიშვება ობიექტური მიზეზის არსებობის შემთხვევაში.

ამასთან, აღნიშნული ნორმა მოიცავს:

- ა) იმ პირების სარგებლობაში არსებული სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის საკუთრებაში მყოფი შენობა-ნაგებობებს, რომლებიც მათ გადაცემული აქვთ ხელშეკრულების საფუძველზე გარკვეული ფუნქციის შესასრულებლად.
- ბ) საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, აგრეთვე იმ კერძო სამართლის იურიდიული პირების ბალანსზე არსებულ ქონებას. რომლებშიც სახელმწიფოს წილი შეადგენს 50% ან მეტს.

3. საარჩევნო კოდექსის 76-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი:

„ბ) სახელმწიფო ხელისუფლების დაწესებულებების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებისა და იმ ორგანიზაციებისათვის, რომელთა დაფინანსება ხდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, განკუთვნილი საკომუნიკაციო საშუალებების, საინფორმაციო მომსახურებისა და სხვადასხვა სახის ტექნიკის გამოყენება, თუ სხვა საარჩევნო სუბიექტებს არა აქვთ იმავე ან ანალოგიური დანიშნულების შენობების იმავე პირობებით გამოყენების შესაძლებლობა:“

კომენტარი/განმარტება - თუ სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ, აგრეთვე იმ ორგანიზაციების მიერ, რომლებიც ფინანსდებიან საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, ადგილი ექნება საკომუნიკაციო

საშუალებების. საინფორმაციო მომსახურებისა და სხვადასხვა ტექნიკის გამოყენებას ერთი რომელიმე საარჩევნო სუბიექტისათვის საარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის გაწევის მიზნით და სხვა საარჩევნო სუბიექტებს ზემოხსენებული ორგანოებისა და ორგანიზაციებისათვის მიმართვის შემთხვევაში, უარის თქმის ან უმოქმედობის შედეგად, არ მიეცემა ანალოგიური საშუალებების გამოყენების შესაძლებლობა წინასაარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის ჩასატარებლად – აღნიშნული ჩაითვლება ადმინისტრაციული რესურსის უკანონო გამოყენებად.

ამ ნორმაში მოცემულ - საარჩევნო სუბიექტის შესაბამის მიმართვას, როგორც წესი, წერილობითი პასუხი უნდა გაეცეს მიმართვიდან 24 საათის განმავლობაში, რა დროშიც პასუხის გაუცემლობა ჩაითვლება მიმართვაზე უარის თქმად. აღნიშნული წესიდან გამონაკლისი დაიშვება ობიექტური მიზეზის არსებობის შემთხვევაში.

ამასთან, აღნიშნული ნორმა მოიცავს – საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, აგრეთვე იმ კერძო სამართლის იურიდიული პირების ბალანსზე არსებულ ქონებას, რომლებშიც სახელმწიფოს წილი შეადგენს 50% ან მეტს.

4. საარჩევნო კოდექსის 76-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი:

„გ) სახელმწიფო ხელისუფლების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებების უსასყიდლოდ ან შეღავათიანი პირობებით გამოყენება, თუ სხვა საარჩევნო სუბიექტებს არა აქვთ იმავე ან ანალოგიური შენობების იმავე პირობებით გამოყენების შესაძლებლობა.“

კომენტარი/განმარტება – სახელმწიფო ხელისუფლების ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებების უსასყიდლოდ ან შეღავათიანი პირობებით გამოყენება ერთი რომელიმე საარჩევნო სუბიექტისათვის საარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის გაწევის მიზნით, თუ სხვა სუბიექტებს ზემოხსენებული ორგანოებისათვის მიმართვის შემთხვევაში, უარის თქმის ან უმოქმედობის შედეგად, არ მიეცემათ ანალოგიური საშუალებების გამოყენების შესაძლებლობა წინასაარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის ჩასატარებლად – აღნიშნული ჩაითვლება ადმინისტრაციული რესურსის უკანონო გამოყენებად.

ამ ნორმაში მოცემულ – საარჩევნო სუბიექტის შესაბამის მიმართვას, როგორც წესი, წერილობითი პასუხი უნდა გაეცეს მიმართვიდან არაუმეტეს 24 საათისა, რა დროშიც პასუხის გაუცემლობა ჩაითვლება მიმართვაზე უარის თქმად. აღნიშნული წესიდან გამონაკლისი დაიშვება ობიექტური მიზეზის არსებობის შემთხვევაში.

ამასთან, აღნიშნული ნორმა მოიცავს – საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, აგრეთვე იმ კერძო სამართლის იურიდიული პირების ბალანსზე არსებულ ქონებას (სატრანსპორტო საშუალებები), რომლებშიც სახელმწიფოს წილი შეადგენს 50% ან მეტს.

5. საარჩევნო კოდექსის 76-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად:

2. „საჯარო მოსამსახურეებს, რომლებიც სარგებლობენ სამსახურებრივი ავტომანქანებით, მათი გამოყენების უფლება აქვთ მხოლოდ საწვავის ანაზღაურების პირობით.“

კომენტარი/განმარტება – აღნიშნული ნორმა ეხება იმ საჯარო მოსამსახურეს, რომელიც პერსონალურად მხოლოდ მისთვის განკუთვნილი სამსახურებრივი ავტომატქანით სარგებლობს და ამასთანავე იგი ვალდებულია საწვავის ასანაზღაურებელი ხარჯები ასახოს საარჩევნო კამპანიის ფონდში.

6. საარჩევნო კოდექსის 76¹ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი:

„ა) სამსახურებრივად დაქვემდებარებული ან სხვაგვარად დამოკიდებული პირების ჩაბმა ისეთ საქმიანობაში, რომელიც ხელს უწყობს კანდიდატის წარდგენას ან/და არჩევას;“

კომენტარი/განმარტება – საარჩევნო კოდექსის 73-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრულ წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის უფლების მქონე პირს, რომელსაც სახელმწიფო ან ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებში უკავია თანამდებობა, ეკრძალება რომელიმე პარტიის (საარჩევნო ბლოკის) ან კანდიდატის მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ წინასაარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის წარმოების პროცესში უშუალოდ სამსახურებრივად დაქვემდებარებული პირების და ასევე სხვაგვარად დამოკიდებული პირების ჩაბმა.

7. საარჩევნო კოდექსის 76¹ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი:

„ბ) სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ დაფინანსებული სამსახურებრივი მივლინებების დროს ხელმოწერების შეგროვება და წინასაარჩევნო აგიტაციის გაწევა;“

კომენტარი/განმარტება – საარჩევნო კოდექსის 73-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრულ წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის უფლების მქონე პირს, რომელსაც სახელმწიფო ან ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებში უკავია თანამდებობა, ეკრძალება ხელმოწერების შეგროვება და აგიტაციის გაწევა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ დაფინანსებული სამსახურებრივი მივლინების დროს.

8. საარჩევნო კოდექსის 76¹ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი:

„გ) წინასაარჩევნო აგიტაციის გაწევას სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულებისას.“

კომენტარი/განმარტება - სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულების დროდ ჩაითვლება საჯარო მოხელის მხრიდან უშუალოდ სამსახურებრივი ფუნქციების შესრულება. მათ შორის ანაზღაურებადი დრო, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი წინასწარ წერილობით ოფიციალურად აცნობებს ზემდგომ თანამდებობის პირს/ადმინისტრაციულ ორგანოს წინასაარჩევნო აგიტაციაში მონაწილეობის თაობაზე.

9. საარჩევნო კოდექსის 76^ე მუხლის მე-3 პუნქტი:

„3.ამ მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე გამოცემული დაჯარიმების ოქმი შეიძლება გასაჩივრდეს სასამართლოში მისი გამოცემიდან 1 კალენდარული დღის ვადაში.“

კომენტარი/განმარტება - აღნიშნული ნორმა მოიცავს აგრეთვე საარჩევნო ადმინისტრაციის გადაწყვეტილების გასაჩივრებას. რომლითაც დაინტერესებულ მხარეს უარი ეთქვა დაჯარიმების ოქმის შეგდენაზე.

ამასთან აღვნიშნავთ, რომ ცესკომ მხარეებთან ერთობლივი შეთანხმების საფუძველზე, 2008 წლის 3 აპრილს მიიღო დადგენილება № 15/2008, რომლითაც განისაზღვრა საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ 76^ე მუხლით დადგენილი სასამართლოში სარჩელის შეტანაზე უფლებამოსილ პირთა წრე და აგრეთვე, 2008 წლის 30 მარტს მიღებულ იქნა განკარგულება № 152/2008, რომლითაც განისაზღვრა უფლებამოსილ პირთა ის წრე. ვის კომპეტენციასაც განეკუთვნება საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“ 76 და 76¹ მუხლების დებულებათა დარღვევის გამო ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმების შედგენა.

ლევან თარხნიშვილი

ეკატერინე სირაძე-დელიძე

გიორგი ჩხეიძე

კოკი იონათამიშვილი

თამარ ქაროსანიძე

ქ. თბილისი

17 აპრილი, 2008წ.